

Kokemustoiminnan vastuullisuuden sydän

Vastaaja:

sirpa.mynttinen@surevankohtaaminen.fi

Vastaus:

18.03.2024, 14.58 - 18.03.2024, 15.16

1. Perustiedot *

Organisaation nimi	Surevan kohtaaminen -toiminta
Paikkakunta	Tampere
Vastuuhenkilö (/lomakkeen täyttäjä)	Sirpa Mynttinen
Sähköposti (organisaation tai vastuuhenkilön)	sirpa.mynttinen@surevankohtaaminen.fi
Organisaation/kokemustoiminnan verkkosivu	https://www.surevankohtaaminen.fi/

2. Päivämäärä *

18.03.2024

3. Kokemuskoulutuksenne (/vertaiskoulutuksenne) laadunhallinnassa on käytössä (voit valita useita!):

PAIKKO osaamisen tunnistamisen järjestelmä

4. Mitkä ovat organisaationne ydintehtävä(t), toimintaympäristö, resurssit ja tärkeimmät yhteistyökumppanit? *

Surevan kohtaaminen -toiminnan tavoitteena on parantaa surevien tuen saantia. Toiminnalla tuetaan ammattilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedotetaan sureville saatavilla olevasta tuesta.

Toiminnan taustalla on neljä Surujärjestöä: Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Nuoret Lesket ry ja Surunauha ry – tukea itsemurhan tehneiden läheisille.

Toimintaa hallinnoi Käpy Lapsikuolemaperheet ry. Toiminta on valtakunnallista ja toteutuu STEA:n AK-avustuksella.

Toiminnassa työskentelee kaksi työntekijää, asiantuntija ja viestintäkoordinaattori.

Keskeiset toiminnan osa-alueet ovat kokemusasiantuntijatoiminta sekä asiantuntija- ja vaikuttamistoiminta.

Surevan kohtaaminen -toiminta kouluttaa läheisensä menettäneitä Surujärjestöjen jäseniä kokemusasiantuntijoiksi ja koordinoi kokemusasiantuntijatoimintaa.

Verkkosivuilla on tietopankki suruun, surevan kohtaamiseen sekä tukemiseen liittyvistä aiheista. Lisäksi toiminnan työntekijä toimii asiantuntijatahona erilaisissa verkostoissa ja työryhmissä.

5. Miten organisaatiossanne on määritelty termi "kokemusasiantuntija" (tai muu koulutuksestanne valmistuvien nimike kuten "kokemustoimija", "kokemusosaaja", "vertaisryhmänohjaaja" tms.)? Mihin tehtäviin koulutatte?

Surevan kohtaaminen -toiminnan kokemusasiantuntijat ovat taustajärjestöjensä (Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Nuoret Lesket ry ja Surunauha ry) jäseniä ja vapaaehtoisia, joilla on kokemus lapsen menetyksestä, puolison menetyksestä tai läheisen menetyksestä itsemurhan tai henkirikoksen kautta. Surevan kohtaaminen -toiminnan kokemusasiantuntijat ovat saaneet koulutuksen kokemusasiantuntijana toimimiseen ja menetyskokemuksensa kertomiseen kokemuspuheenvuoroissa.

Surevan kohtaaminen -toiminnasta voi tilata kokemusasiantuntijan puhumaan esimerkiksi työpaikoille, oppilaitoksiin ja erilaisiin koulutuksiin ja webinaareihin. Kokemuspuheenvuoroissa kokemusasiantuntijat kertovat oman kokemuksensa läheisen menetyksestä. Lisäksi he kertovat kuulijoille yleistä tietoa surusta, surevan kohtaamisesta ja tarjolla olevasta tuesta. Puheenvuoroja järjestetään niin paikan päällä kuin etäyhteydellä. Kokemusasiantuntijoita voi puheenvuorojen lisäksi kysyä haastateltaviksi, osallistujiksi tutkimuksiin tai erilaisiin opiskelijoiden projekteihin tai työpaikkojen kehittämishankkeisiin.

Kokemuspuheenvuorossa keskeisessä osassa ovat kohtaamiset ammattilaisten kanssa, menetyksen vaikutukset sekä saatu tuki, millaiset tekijät ja millainen tuki on itseä auttanut ja miten elämä on jatkunut menetyksen jälkeen.

Kokemuspuheenvuorojen myötä tieto surevien ja menetyksen kokeneiden tarpeista kasvaa. Puheenvuorojen kautta voidaan lisätä ymmärrystä siitä, miten surevat ja läheisensä menettäneet voidaan paremmin huomioida muun muassa yhteiskunnassa, työelämässä ja sosiaali- ja terveyspalveluissa. Kokemusasiantuntijat tuovat esiin myös yhteiskunnassa ilmeneviä epäkohtia läheisensä menettäneiden näkökulmasta, liittyen esim. surevien saamaan tukeen.

6. Miten organisaatiossanne on järjestetty kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) koordinointi ja tuki koulutuksen jälkeen? Kerro käytänteistä yksityiskohtaisesti. *

Surevan kohtaaminen -toiminta välittää kokemuspuheenvuoroja surevia työssään tai toiminnassaan kohtaaville tahoille sekä oppilaitoksille. Pyyntö voi lähettää verkkosivujen lomakkeella tai sähköpostitse. Puheenvuoropyynnön saatuaan työntekijä laittaa kyselyä kokemusasiantuntijoille, joilla on kokemusta pyydetyn puheenvuoron aiheesta.

Kokemusasiantuntijan löydyttyä, työntekijä lähettää hänen yhteystietonsa puheenvuoron tilaajalle. Tilaaja ja kokemusasiantuntijana sopivat tämän jälkeen suoraan puheenvuoron sisällöstä ja käytännön asioista tarkemmin.

Kokemusasiantuntijat voivat sopia puheenvuoroja myös itsenäisesti. He ilmoittavat näistä puheenvuoroista toiminnan työntekijälle lomakkeella tai sähköpostitse.

Kokemusasiantuntijoilla on käytössään valmiit diaesitykset, joita on jokaiselle järjestöille omansa. Niihin on koottu tietoa Surevan kohtaaminen -toiminnasta, Surujärjestöistä, tarjolla olevasta tuesta sekä surevan kohtaamiseen liittyvistä keskeistä näkökulmista. Kokemusasiantuntijoilla on käytössään myös verkkosivuilla Kokemusasiantuntijoiden omat sivut -osio, jonne on koottu ohjeistusta sekä koulutus- ja tukimateriaalia. Toiminnan työntekijä tarjoaa tarvittaessa tukea puheenvuoron valmisteluun.

Puheenvuoron jälkeen kokemusasiantuntijat pyytävät palautetta puheenvuorosta sähköisellä lomakkeella, jonka kautta annetut palautteet tulevat työntekijän sähköpostiin. Puheenvuoron jälkeen työntekijä on sähköpostitse yhteydessä kokemusasiantuntijaan ja lähettää tulleet palautteet kootusti hänelle, kyselee puheenvuoron ”kuulumiset” ja osallistujamäärän. Kokemusasiantuntija voi halutessaan sopia ajan puheenvuoron ”purkamiselle” työntekijän kanssa myös puhelimen tai Teamsin välityksellä.

Vuosittain kokemusasiantuntijoille on tarjolla täydennyskoulutusviikonloppu lähitapaamisena ja 4–5 täydennyskoulusta ja työnohjausta vuodessa, joiden yhteydessä on mahdollisuus myös vertaistuelliseen keskusteluun muiden kokemusasiantuntijoiden kanssa. Työntekijän työnohjauksellinen tuki on tarjolla aina tarvittaessa. Kokemusasiantuntijoilla on mahdollisuus osallistua myös oman taustajärjestönsä hyvinvointi/virkistyspäiviin.

7. Miten toiminnassanne on otettu huomioon kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) eettisyys, osallisuuden vahvistaminen ja yhdenvertaisuus? Avaa teemoja laajasti. *

Koulutukseen osallistuminen edellyttää tiettyä aikaa menetyksestä ja oman menetyksen käsittelyä. Koulutushakemusten perusteella hakijat haastatellaan ennen koulutusvalintaa. Koulutuksen verkko-osiossa on tehtäviä, joissa koulutettavat käsittelevät omaa suruaan, voimavarojaan ja tehtävässä tarvittavaa tukea. Oma kokemuspuheenvuoro rakennetaan verkko-opintojen aikana ja sitä harjoitellaan koulutusviikonlopussa. Vaitiolovelvollisuuteen sitoudutaan jo koulutukseen hakiessa ja siitä muistutetaan koulutuksessa.

Koulutuksessa käsitellään puheenvuoron rajaukseen ja yksityiseen liittyviä teemoja. Kokemusasiantuntija voi itse määrittää, mistä asioista hän puheenvuorossaan kertoo. Kokemusasiantuntija voi aina itse päättää, antaako hän luvan kokemuspuheenvuoron tallentamiseen ja tallenteen jakamiseen. Kun kokemusasiantuntijat koulutuksen jälkeen vievät tietonsa jäsenrekisteriin, he voivat ilmoittaa antavatko he haastatteluja medialle nimellä ja kasvoillaan ja miten he haluavat mahdollisesti rajata tahoja, joille haluavat pitää puheenvuoroja.

Kokemusasiantuntijat sitoutuvat vapaaehtoistoiminnan sopimuksessa Surevan kohtaaminen -toiminnan toimintatapoihin ja periaatteisiin mm. vaitiolovelvollisuuteen. He ovat myös omien järjestöjensä vapaaehtoisia ja sitoutuvat myös järjestöjensä toimintaperiaatteisiin. Puheenvuorojen pitämiseen ei ole koulutuksen jälkeen mitään velvoitetta, vaan jokainen voi osallistua oman tilanteensa ja jaksamisensa mukaan.

Kokemusasiantuntijoilta kysytään palautetta kaikista koulutuksista. Vuosittain palautetta kysytään myös viestinnästä, materiaaleista ja saadusta tuesta. Kokemusasiantuntijat osallistuvat aktiivisesti Surevan kohtaaminen -toiminnan viestintäsisältöjen tuottamiseen. Kokemuspuheenvuorojen tilaajille on tehty oma ohjeistuksensa kokemusasiantuntijan

kanssa toimimiseen.

Kokemusasiantuntijat ovat keskenään yhdenvertaisia riippumatta taustajärjestöstä tai menetykseen liittyvistä tekijöistä. Koulutusvalinnat tehdään niin, että sopivista hakijoista valitaan osallistujat siten, että osallistujat edustavat eri järjestöjä ja erilaisia kokemuksia mahdollisimman laajasti huomioiden aihealueet, joista puheenvuoropyyntöjä tulee. Jos täydennyskoulutuksiin on enemmän hakijoita, kuin mukaan mahtuu, valitaan ensisijaisesti ne osallistujat, jotka eivät osallistuneet edellisvuonna. Verkon välityksellä toteutettavat tilaisuudet mahdollistavat kaikkien halukkaiden osallistumisen. Etäyhteydellä toimimiseen koulutetaan sekä peruskoulutuksessa että vuosittain tarjottavassa täydennyskoulutuksessa.

Kokemusasiantuntijat valitaan puheenvuoroihin siten, että puheenvuoroa tarjotaan yleensä laajemmalle joukolle, jolloin kaikilla puheenvuoroon sopivilla on mahdollisuus ilmaista kiinnostuksensa. Jos aikaa on käytettävissä riittävästi, puheenvuoroja tarjotaan ensin niille, joilla niitä ei vielä ole ollut tai on ollut vähemmän. Jos kiinnostuneita tulee samaan puheenvuoroon useita, tätä käytetään myös valintakriteerinä.

8. Mitä osa-aluetta pyritte kehittämään seuraavan vuoden aikana kokemustoiminnassanne (/vertaistoiminnassanne)? Miten? *

Kehittämiskohteena ovat englannin- ja ruotsinkieliset kokemuspuheenvuorot. Kokemusasiantuntijoiden esitysmateriaalit ja palautelomakkeet käännetään ruotsiksi ja englanniksi. Viestinnässä tiedotetaan mahdollisuudessa kokemuspuheenvuorojen tilaamiseen englannin ja ruotsin kielellä.